

Predicting Cigarette Consumption Based on Identity Styles in Adolescents Aged 13 to 19 in Tehran

1. Sahar Hasanlo¹: Master of Science in General Psychology, Department of Psychology, Varamin-Pishva Branch, Islamic Azad University, Varamin, Iran

2. Elham Zarghami^{2*}: Department of Psychology, Varamin Pishva Branch, Islamic Azad University, Varamin, Iran

3. Maryam Behnam Moradi³: Department of Psychology, Varamin Pishva Branch, Islamic Azad University, Varamin, Iran

*Corresponding Author's Email Address: zarghami50@gmail.com

Received: 22 October 2024

Revised: 27 November 2024

Accepted: 05 December 2024

Published: 20 December 2024

Copyright: © 2024 by the authors.

Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0

International (CC BY-NC 4.0) License.

Abstract:

Objective: This study aimed to investigate the predictive role of identity styles in adolescents' attitudes toward cigarette smoking in Tehran.

Methods and Materials: The research adopted a descriptive-correlational design with an applied purpose. The statistical population included all lower and upper secondary school students in District 19 of Tehran during the 2023–2024 academic year. Using single-stage cluster sampling and Cochran's formula, a sample of 380 adolescents was selected. Data were collected using Berzonsky's Identity Style Inventory and the Attitude Toward Cigarette Smoking Questionnaire. Data analysis was conducted via SPSS-26 using Pearson correlation and multiple regression tests.

Findings: The results showed that informational, normative, and commitment identity styles were significantly and negatively correlated with smoking attitudes, while the diffuse-avoidant style had a significant positive correlation. Multiple regression analysis revealed that identity styles significantly explained 12.1% of the variance in smoking attitudes ($R^2=0.121$, $p<0.001$). The standardized beta coefficients were significant for informational ($\beta=-0.203$), normative ($\beta=-0.114$), diffuse-avoidant ($\beta=0.112$), and commitment ($\beta=-0.164$) styles.

Conclusion: Identity styles play a crucial role in shaping adolescents' attitudes toward cigarette smoking and may act as protective or risk-enhancing factors. The findings offer valuable insights for designing educational and counseling interventions to prevent smoking in adolescence.

Keywords: Identity style, cigarette attitude, adolescents.

How to Cite: Hasanlo, S., Zarghami, E., & Behnam Moradi, M. (2024). Predicting Cigarette Consumption Based on Identity Styles in Adolescents Aged 13 to 19 in Tehran. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 1(3), 131-145.

پیش بینی مصرف سیگار بر اساس سبک‌های هویتی در نوجوانان ۱۳ تا ۱۹ سال شهر تهران

۱. سحر حسنلو^{ID}: کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد ورامین-پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران

۲. الهام ضرقامی^{ID}*: گروه روانشناسی، واحد ورامین-پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران، (نویسنده مسئول)

۳. مریم بهنام مرادی^{ID}: گروه روانشناسی، واحد ورامین-پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: zarghami50@gmail.com

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی نقش پیش‌بین سبک‌های هویتی در نگرش نسبت به مصرف سیگار در میان نوجوانان ۱۳ تا ۱۹ ساله شهر تهران بود.

روش‌ها و مواد: این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی با هدف کاربردی انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم منطقه ۱۹ شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود. نمونه‌گیری به روش خوشه‌ای تک‌مرحله‌ای انجام شد و ۳۸۰ نفر از دانش‌آموزان بر اساس فرمول کوکران انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از دو پرسشنامه «سبک هویت برزونسکی» و «نگرش نسبت به مصرف سیگار» استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS-۲۶ تحلیل شد و آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به کار گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین سبک‌های هویتی اطلاعاتی، هنجاری و تعهد با نگرش نسبت به مصرف سیگار رابطه منفی و معنادار وجود دارد، در حالی که بین سبک سردرگم/اجتنابی و نگرش نسبت به سیگار رابطه مثبت و معناداری دیده شد. تحلیل رگرسیون نشان داد سبک‌های هویتی به‌طور معناداری ۱/۱۲ درصد از واریانس نگرش به مصرف سیگار را تبیین می‌کنند. ($R^2=0.121$, $p<0.001$) ضریب تأثیر استاندارد شده برای سبک اطلاعاتی ($\beta=-0.203$)، هنجاری ($\beta=-0.114$)، سردرگم/اجتنابی ($\beta=0.112$) و تعهد ($\beta=-0.164$) معنادار بود.

نتیجه‌گیری: سبک‌های هویتی نقش مهمی در نگرش نوجوانان نسبت به مصرف سیگار ایفا می‌کنند و می‌توانند به‌عنوان عوامل محافظتی یا زمینه‌ساز در رفتارهای سلامت‌محور نوجوانان عمل کنند. یافته‌ها می‌توانند به طراحی مداخلات آموزشی و مشاوره‌ای برای پیشگیری از مصرف سیگار در دوره نوجوانی کمک کنند.

کلیدواژگان: سبک هویتی، نگرش نسبت به سیگار، نوجوانان.

نحوه استناددهی: حسنلو، سحر،، ضرقامی، الهام، و بهنام مرادی، مریم. (۱۴۰۳). پیش‌بینی مصرف سیگار بر اساس سبک‌های هویتی در نوجوانان ۱۳ تا ۱۹ سال شهر تهران. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۱(۳)، ۱۴۵-۱۳۱.

تاریخ دریافت: ۳۱ مهر ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۰۷ آذر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۵ آذر ۱۴۰۳

تاریخ انتشار: ۳۰ آذر ۱۴۰۳

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract

Introduction

Adolescence is a critical developmental stage characterized by identity formation, exploration, and susceptibility to peer influence. During this period, many adolescents engage in risk-taking behaviors, including cigarette smoking, which remains a global public health concern. The increasing prevalence of smoking among youth, particularly in urban settings, has raised concerns about long-term health outcomes and the socio-psychological factors driving such behavior. Studies indicate that adolescent smoking is not merely a result of behavioral experimentation but is often influenced by deeper psychological and social variables, such as family environment, peer networks, emotional regulation, and, notably, identity style (Abdollahi & Talib, 2014; Yan et al., 2014).

Identity styles refer to cognitive-social approaches individuals use to process self-relevant information, resolve conflicts, and make personal decisions. Berzonsky's identity style theory categorizes individuals into three major styles: informational, normative, and diffuse-avoidant, along with a commitment component. These styles reflect how adolescents explore and commit to values, beliefs, and goals, which in turn shape their attitudes and behaviors, including health-related behaviors like smoking (Reed et al., 2024; Stanley & Pitts, 2018).

Adolescents with an informational identity style actively seek out information and critically evaluate their beliefs and behaviors. As a result, they are more likely to adopt attitudes that reflect health-conscious decisions and resist peer pressure to smoke (Park & An, 2024). Conversely, those with a diffuse-avoidant style tend to procrastinate decisions and avoid identity-related conflicts. This style is often associated with a lack of personal direction and a greater susceptibility to negative external influences, including the normalization of cigarette smoking (Asfuroğlu et al., 2019; Putri et al., 2021). The normative style, which involves conformity to

the expectations of significant others, can serve as a protective factor against risky behaviors if the adolescent internalizes positive social norms (Harma et al., 2023; Meyer et al., 2024).

Multiple studies have emphasized that identity styles are shaped and reinforced by external social structures, including parental supervision, peer relationships, and broader cultural messages (Ling et al., 2021; Luputa et al., 2024). For instance, adolescents experiencing authoritative parenting and supportive familial relationships tend to develop stronger identity commitments and are less likely to smoke (Ahn & Lee, 2021; Havizoh et al., 2022). In contrast, exposure to permissive or neglectful parenting, as well as to environments where smoking is accessible and affordable, increases the likelihood of smoking initiation (Lakshmi et al., 2023; Özbay et al., 2024).

Moreover, cigarette advertising and social messaging play a significant role in shaping adolescent attitudes. Numerous studies have confirmed that media exposure contributes to more favorable perceptions of smoking and diminishes risk awareness among youth (Apriliyani et al., 2020; Nurcahyani et al., 2019). In settings where adolescents face social isolation, marginalization, or limited access to protective systems such as education and healthcare, cigarette smoking can serve as a symbolic act of rebellion or a mechanism for social inclusion (Aronson & Bergh, 2019; Owotomo & Maslowsky, 2021).

Considering the complexity of identity formation during adolescence and its intersection with health behaviors, the present study aims to investigate the predictive role of identity styles in adolescent attitudes toward cigarette smoking. The study focuses on a sample of 13 to 19-year-old students from District 19 of Tehran, providing valuable insights into the psychosocial dynamics of smoking in a culturally specific context.

Methods and Materials

This research employed a descriptive-correlational design with an applied objective. The statistical population

included all students enrolled in lower and upper secondary schools in District 19 of Tehran during the 2023–2024 academic year, totaling 30,660 individuals. The sampling method was single-stage cluster sampling. Six schools were randomly selected, and 380 students aged between 13 and 19 were recruited based on Cochran's formula.

Two standardized instruments were used for data collection. The first was Berzonsky's Identity Style Inventory, which includes 40 items across four subscales: informational, normative, diffuse-avoidant, and commitment. The second instrument was the Attitude Toward Cigarette Smoking Questionnaire developed by Riyahi and colleagues, comprising 32 items across three dimensions: cognitive, affective, and behavioral.

Descriptive statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation were used to summarize the data. Inferential statistics involved Pearson correlation and multiple regression analyses. Assumptions for regression analysis, such as normality, multicollinearity, and homoscedasticity, were tested and confirmed. All analyses were performed using SPSS version 26, with a significance level set at 0.05.

Findings

The demographic profile of the participants included a fairly balanced gender distribution with 51.05% female and 48.95% male students. The highest frequency was observed in students aged 15 (20.79%) and 16 (19.47%). Grade-level distribution was relatively even, with the highest frequency in ninth grade (17.37%).

Descriptive statistics revealed that the mean scores for the identity styles were as follows: informational ($M = 36.19$, $SD = 6.619$), normative ($M = 28.25$, $SD = 5.251$), diffuse-avoidant ($M = 25.05$, $SD = 6.559$), and commitment ($M = 33.30$, $SD = 5.495$). For the attitude toward smoking, the means were cognitive ($M = 21.67$, $SD = 4.734$), affective ($M = 28.97$, $SD = 6.337$), behavioral ($M = 31.68$, $SD = 6.943$), and overall attitude ($M = 82.32$, $SD = 15.587$).

Correlation analysis showed significant negative relationships between smoking attitude and informational (r

$= -0.227$), normative ($r = -0.187$), and commitment ($r = -0.191$) identity styles. Conversely, a significant positive correlation was found between smoking attitude and diffuse-avoidant style ($r = 0.197$).

Multiple regression analysis indicated that identity styles collectively accounted for 12.1% of the variance in smoking attitude ($R^2 = 0.121$, Adjusted $R^2 = 0.111$, $F = 12.884$, $p < 0.001$). The standardized regression coefficients revealed significant negative effects of informational ($\beta = -0.203$, $p < 0.001$), normative ($\beta = -0.114$, $p = 0.027$), and commitment ($\beta = -0.164$, $p = 0.001$) styles, and a significant positive effect of the diffuse-avoidant style ($\beta = 0.112$, $p = 0.029$) on attitudes toward cigarette smoking.

Discussion and Conclusion

The findings of this study confirm that identity styles are significant predictors of adolescents' attitudes toward cigarette smoking. The negative association between informational and normative styles and smoking attitudes suggests that adolescents who actively process information and conform to positive social norms are less likely to hold favorable views toward smoking. Similarly, those with strong identity commitments exhibit greater resistance to social pressures that encourage smoking.

In contrast, adolescents with a diffuse-avoidant style demonstrate a higher likelihood of adopting permissive attitudes toward smoking, indicating a vulnerability to environmental and peer influences. These findings underscore the role of identity development as a psychological buffer or risk factor in adolescent health behaviors.

The study highlights the need for targeted interventions that strengthen adolescents' identity formation processes, especially in urban educational settings. By fostering identity styles associated with critical thinking, social responsibility, and personal commitment, educators and health professionals can better equip adolescents to make informed and healthy lifestyle choices. Furthermore, understanding the psychological underpinnings of smoking

attitudes can inform public health strategies aimed at reducing tobacco use among youth populations.

(al., 2019; Putri et al., 2021). از این رو، بررسی رابطه بین سبک‌های

هویتی و نگرش نسبت به سیگار می‌تواند به شناسایی سازوکارهای روانی مداخله‌گر در کاهش رفتارهای پرخطر منجر شود. شواهد نشان داده‌اند که نوجوانانی که از سبک تعهد برخوردارند، در برابر عوامل وسوسه‌برانگیز نظیر فشار گروه همسال، ایستادگی بیشتری دارند (Ahn & Lee, 2021; Aronson & Bergh, 2019).

از سوی دیگر، عوامل محیطی و اجتماعی از جمله سبک‌های فرزندپروری، نظارت والدین، در دسترس بودن سیگار، تبلیغات رسانه‌ای و تأثیر گروه همسال نیز به‌طور هم‌زمان با عوامل روان‌شناختی در رفتار نوجوانان نقش‌آفرین هستند. مطالعه‌ای در زامبیا نشان داد که دسترسی و قیمت سیگار می‌تواند مستقیماً بر میزان مصرف در بین نوجوانان تأثیرگذار باشد (Luputa et al., 2024). همچنین پژوهش‌های متعددی به رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و کنترل والدین با مصرف سیگار در نوجوانان اشاره داشته‌اند (Harma et al., 2023; Ling et al., 2021; Meyer et al., 2024). وجود والدینی با سبک مقتدرانه و میزان بالای نظارت، با کاهش تمایل نوجوانان به سیگار مرتبط است. برعکس، فرزندپروری سهل‌گیرانه یا غیرفعال می‌تواند زمینه‌ساز گرایش بیشتر به مصرف سیگار شود.

افزون بر این، متغیرهایی مانند پذیرش اجتماعی، احساس تعلق، فشار همسالان، و نگرش‌های فرهنگی نیز نقش پررنگی در شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای مرتبط با مصرف سیگار دارند (Pirzadeh & Parsakia, 2023). مطالعاتی که در بستر نظریه‌های روان‌شناختی مانند نظریه انگیزش محافظتی یا نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده انجام شده‌اند، نشان داده‌اند که باور به خطرات سیگار، خودکارآمدی و هنجارهای ذهنی نقش تعیین‌کننده‌ای در تصمیم نوجوان برای سیگار کشیدن دارد (Karimy et al., 2013; Yan et al., 2014). در همین راستا، تجربه احساسات منفی نظیر اضطراب، تنهایی یا طرد

پدیده مصرف سیگار در میان نوجوانان یکی از چالش‌های مهم حوزه سلامت عمومی در دهه‌های اخیر بوده و هم‌چنان روندی نگران‌کننده در بسیاری از جوامع دارد. دوره نوجوانی، به‌عنوان مرحله‌ای بحرانی از رشد روانی-اجتماعی، اغلب با تجربه هویت‌یابی، فشار همسالان و تمایلات به آزمودن رفتارهای پرخطر همراه است. در این میان، مصرف سیگار، به‌ویژه در نوجوانان ساکن مناطق شهری، به‌عنوان یکی از شاخص‌ترین نمونه‌های رفتارهای پرخطر، نیازمند مطالعه‌ای دقیق در بستر روان‌شناختی و اجتماعی است (Yan et al., 2014). تحقیقات پیشین تأکید کرده‌اند که مصرف سیگار در نوجوانی نه‌تنها با پیامدهای جسمی و روانی طولانی‌مدت همراه است، بلکه می‌تواند مقدمه‌ای برای سایر رفتارهای پرخطر در بزرگسالی باشد (Abdollahi & Talib, 2014; Karimy et al., 2013).

یکی از مهم‌ترین عوامل روان‌شناختی مؤثر بر رفتارهای بهداشتی نوجوانان، مفهوم «سبک‌های هویتی» است. سبک هویتی به شیوه‌ای اشاره دارد که افراد برای حل تعارضات هویتی، تصمیم‌گیری و سازمان‌دهی اطلاعات مرتبط با خود از آن استفاده می‌کنند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سبک‌های هویتی مختلف از جمله اطلاعاتی، هنجاری، سردرگم/اجتنابی و تعهد، می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در نگرش و رفتار نوجوانان نسبت به مصرف سیگار داشته باشند (Reed et al., 2024; Stanley & Pitts, 2018). به‌عنوان مثال، نوجوانانی که از سبک اطلاعاتی بهره می‌برند، گرایش بیشتری به ارزیابی نقادانه پیام‌های مربوط به مضرات سیگار داشته و احتمال کمتری برای پذیرش آن دارند (Park & An, 2024).

در مقابل، سبک سردرگم/اجتنابی اغلب با نوعی ناپایداری هویتی و عدم جهت‌گیری در تصمیم‌گیری‌های رفتاری همراه است که می‌تواند نوجوان را در برابر فشار همسالان یا تأثیر تبلیغات آسیب‌پذیرتر سازد (Asfuroğlu et

(Aminah et al., 2024). از سوی دیگر، پژوهش‌ها در ایالات متحده و اروپا نیز بر این نکته تأکید دارند که نوجوانانی که احساس می‌کنند با مصرف سیگار مورد تأیید و پذیرش قرار می‌گیرند، احتمال بیشتری برای ورود به این رفتار دارند (Dujeu et al., 2019; Owotomo & Maslowsky, 2021). با این حال، دخالت فعالانه خانواده، معلمان و سیاست‌گذاران آموزشی می‌تواند نقش حفاظتی مهمی در این زمینه ایفا کند.

در همین راستا، شواهد کیفی نیز نشان داده‌اند که نوجوانان هنگام مواجهه با قوانین محدودکننده مرتبط با نیکوتین، به استراتژی‌های انطباقی مختلفی روی می‌آورند که می‌تواند شامل انکار، سازگاری یا مقابله باشد (Reed et al., 2024). از سوی دیگر، تجربه طرد اجتماعی یا احساس دوقطبی در روابط بین‌فردی می‌تواند موجب شود که نوجوان مصرف سیگار را به‌عنوان یک راهبرد اجتماعی یا هویتی در نظر گیرد، به‌ویژه در موقعیت‌هایی که احساس ناکامی، نادیده‌گرفته‌شدن یا شکست را تجربه می‌کند (Aronson & Bergh, 2019; Stanley & Pitts, 2018).

در مجموع، شناسایی نقش سبک‌های هویتی به‌عنوان عاملی میانجی در رابطه بین متغیرهای اجتماعی و نگرش به سیگار، می‌تواند به طراحی برنامه‌های مداخله‌ای مؤثر در حوزه پیشگیری از مصرف سیگار در نوجوانان کمک شایانی نماید. با توجه به پیچیدگی و چندعاملی بودن پدیده مصرف سیگار، لازم است دیدگاه‌های روان‌شناختی با ابعاد فرهنگی، اجتماعی و تربیتی تلفیق شود تا بتوان به تصویری جامع‌تر از دلایل گرایش نوجوانان به این رفتار آسیب‌زا دست یافت (Havizoh et al., 2022; Lakshmi et al., 2023; Özbay et al., 2024).

بنابراین، این مطالعه تلاش دارد تا با تحلیل هم‌زمان ابعاد درونی (سبک‌های هویتی) و نگرش بیرونی نوجوانان نسبت به سیگار، سهم این متغیرهای

اجتماعی نیز می‌تواند نوجوان را به سوی مصرف سیگار سوق دهد، به‌ویژه در شرایطی که سازوکارهای مقابله‌ای سازنده در فرد توسعه نیافته باشد (Bilsky et al., 2019; Nakhoul et al., 2020).

تبلیغات تجاری نیز از جمله عواملی است که در تغییر نگرش نوجوانان نسبت به سیگار نقش عمده دارد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که قرار گرفتن در معرض تبلیغات دخانیات از طریق تلویزیون، اینترنت یا رسانه‌های اجتماعی با افزایش پذیرش اجتماعی سیگار و در نتیجه افزایش احتمال مصرف آن در نوجوانان مرتبط است (Nurcahyani et al., 2019; Putri et al., 2021). همچنین در مطالعاتی که در کشورهای آسیایی صورت گرفته، اثبات شده است که نوجوانان پس از مشاهده تبلیغات، نگرش مثبت‌تری نسبت به سیگار پیدا می‌کنند که نشان‌دهنده ضرورت تدوین سیاست‌های محدودکننده در این حوزه است (Apriliyani et al., 2020).

در مطالعه حاضر، هدف آن است که رابطه بین سبک‌های هویتی و نگرش نسبت به مصرف سیگار در نوجوانان ۱۳ تا ۱۹ ساله ساکن شهر تهران مورد بررسی قرار گیرد. تهران به‌عنوان پایتخت کشور، با جمعیت نوجوانی بالا و مواجهه با تغییرات فرهنگی و اجتماعی سریع، زمینه‌ای مناسب برای تحلیل روانی-اجتماعی پدیده‌هایی نظیر مصرف سیگار فراهم می‌آورد. از آنجا که بخش مهمی از شکل‌گیری هویت در نوجوانی در تعامل با محیط مدرسه، دوستان، خانواده و رسانه رخ می‌دهد، این مطالعه می‌کوشد با تمرکز بر ابعاد درونی سبک‌های هویتی، نقش آن‌ها را در تبیین نگرش نوجوانان نسبت به مصرف سیگار شناسایی کند.

یافته‌های پژوهش‌هایی مشابه در سایر کشورها نیز بر اهمیت این موضوع تأکید دارند. برای نمونه، مطالعاتی در اندونزی نشان داد که آموزش صحیح درباره مضرات سیگار می‌تواند به‌طور مؤثری نگرش نوجوانان را تغییر دهد و حتی در کاهش بروز سرطان‌های ناشی از مصرف نیکوتین مؤثر باشد

روان‌شناختی را در تبیین تمایلات رفتاری مرتبط با مصرف سیگار مشخص کند.

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش، طراحی مطالعه از نوع توصیفی-همبستگی و از نظر هدف، کاربردی است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دوره متوسطه اول و دوم در منطقه ۱۹ آموزش و پرورش شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ می‌باشد که تعداد کل آن‌ها ۳۰۶۶۰ نفر برآورد شده است. برای نمونه‌گیری از روش خوشه‌ای تک‌مرحله‌ای استفاده شد؛ بدین صورت که ابتدا ۶ مدرسه از منطقه ۱۹ به صورت تصادفی انتخاب شدند و سپس از هر مدرسه تعدادی دانش‌آموز به طور تصادفی انتخاب گردیدند. بر اساس فرمول کوکران و با در نظر گرفتن دامنه سنی ۱۳ تا ۱۹ سال، تعداد ۳۸۰ دانش‌آموز به عنوان نمونه نهایی انتخاب و وارد مطالعه شدند. این گروه شامل دانش‌آموزان دختر و پسر در مقاطع متوسطه اول و دوم است که در زمان انجام پژوهش مشغول به تحصیل بودند.

برای جمع‌آوری داده‌ها، از دو ابزار استاندارد استفاده شد. نخست، پرسشنامه سبک هویت برزونسکی بود که برای بررسی سبک‌های هویتی در نوجوانان به کار رفت. این پرسشنامه توسط برزونسکی در سال ۱۹۸۹ طراحی و در سال ۱۹۹۲ بازنگری شد. ابزار مذکور شامل ۴۰ گویه است و چهار زیرمقیاس را در بر می‌گیرد: جهت‌گیری اطلاعاتی، جهت‌گیری هنجاری، جهت‌گیری سردرگم-اجتنابی و تعهد. از این میان، ۱۱ سؤال مربوط به جهت‌گیری اطلاعاتی، ۹ سؤال مربوط به جهت‌گیری هنجاری، ۱۰ سؤال مربوط به سردرگمی-اجتنابی و ۱۰ سؤال نیز به مقیاس تعهد اختصاص دارد. هرچند مقیاس تعهد به عنوان یک سبک هویتی مستقل در نظر گرفته نمی‌شود، اما در تحلیل‌های ثانویه نقش قابل توجهی دارد. روایی این ابزار با استفاده از همبستگی با مقیاس وضعیت هویت بنیون و آدامز (۱۹۸۶) تأیید شده است.

تحلیل‌های همبستگی نشان داد که هویت کسب‌شده با زیرمقیاس‌های جهت‌گیری اطلاعاتی و تعهد، و هویت تأخیری با تمامی زیرمقیاس‌ها رابطه دارد. غضنفری (۱۳۸۳) نیز با استفاده از آلفای کرونباخ، پایایی این پرسشنامه را برای زیرمقیاس تعهد ۰.۷۵، جهت‌گیری هنجاری ۰.۷۲، سردرگم-اجتنابی ۰.۸۲، جهت‌گیری اطلاعاتی ۰.۷۶ و مقیاس کل ۰.۸۳ گزارش کرده است. دومین ابزار مورد استفاده، پرسشنامه نگرش نسبت به مصرف سیگار بود که توسط ریاحی و همکاران (۱۳۸۸) طراحی و اعتباریابی شده است. این پرسشنامه شامل ۳۲ گویه در سه بعد شناختی، عاطفی و رفتاری است. بعد شناختی شامل ۹ گویه با ضریب پایایی ۰.۷۳۹، بعد عاطفی شامل ۱۱ گویه با پایایی ۰.۸۲۵ و بعد رفتاری شامل ۱۲ گویه با ضریب پایایی ۰.۸۷۶ است. کل ابزار نیز دارای پایایی کلی ۰.۸۷۱ می‌باشد. این ابزار با هدف سنجش نگرش کلی نوجوانان نسبت به سیگار طراحی شده و اعتبار آن نیز در مطالعات قبلی تأیید شده است.

تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از پرسشنامه‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام گرفت. در سطح آمار توصیفی، از شاخص‌هایی مانند فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار برای توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و متغیرهای اصلی پژوهش استفاده شد. در سطح آمار استنباطی نیز به منظور بررسی پیش‌بینی‌پذیری مصرف سیگار بر اساس سبک‌های هویتی از تحلیل رگرسیون استفاده شد. سطح معناداری آزمون‌ها ۰.۰۵ در نظر گرفته شد و تمامی تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ انجام گرفت.

یافته‌ها

در این مطالعه که با مشارکت ۳۸۰ نوجوان از مدارس متوسطه اول و دوم منطقه ۱۹ تهران انجام شد، توزیع جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان بر اساس سن، جنسیت و پایه تحصیلی مورد بررسی قرار گرفت. از نظر سنی، بیشترین فراوانی مربوط به سن ۱۵ سال با ۷۹ نفر (۲۰.۷۹ درصد) و پس از آن سن ۱۶

سال با ۷۴ نفر (۱۹.۴۷ درصد) بود که به ترتیب فراوانی تجمعی ۷۹.۴۵ درصد و ۶۵.۲۶ درصد را به خود اختصاص دادند. کمترین میزان فراوانی به گروه سنی ۱۹ سال تعلق داشت که ۲۴ نفر از شرکت‌کنندگان (۶.۳۲ درصد) را شامل می‌شد. از نظر جنسیتی، ۱۹۴ نفر از شرکت‌کنندگان دختر (۵۱.۰۵ درصد) و ۱۸۶ نفر پسر (۴۸.۹۵ درصد) بودند که درصد تجمعی برای دختران و پسران به ترتیب ۵۱.۰۵ درصد و ۱۰۰.۰۰ درصد را نشان داد و حاکی از توزیع نسبتاً متوازن جنسیتی در نمونه تحقیق است. در بررسی پایه تحصیلی، بیشترین تعداد دانش‌آموزان در پایه نهم با ۶۶ نفر (۱۷.۳۷ درصد) و کمترین تعداد در پایه دهم با ۶۱ نفر (۱۶.۰۵ درصد) حضور داشتند. توزیع درصد تجمعی در پایه‌های مختلف به ترتیب برای پایه هفتم ۱۶.۳۲ درصد، هشتم ۳۳.۱۶ درصد، نهم ۵۰.۵۳ درصد، دهم ۶۶.۵۸ درصد، یازدهم ۸۳.۱۶ درصد و دوازدهم ۱۰۰.۰۰ درصد بود که نشان‌دهنده پراکندگی قابل قبول و نماینده‌ای از پایه‌های تحصیلی مختلف در این مطالعه است.

جدول ۱. آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
جهت‌گیری اطلاعاتی	۱۶	۵۴	۳۶.۱۹	۶.۶۱۹
جهت‌گیری هنجاری	۱۲	۴۱	۲۸.۲۵	۵.۲۵۱
سردرگمی-اجتنابی	۱۰	۵۰	۲۵.۰۵	۶.۵۵۹
تعهد	۱۹	۴۷	۳۳.۳۰	۵.۴۹۵
نگرش شناختی نسبت به سیگار	۹	۳۵	۲۱.۶۷	۴.۷۳۴
نگرش عاطفی نسبت به سیگار	۱۱	۵۴	۲۸.۹۷	۶.۳۳۷
نگرش رفتاری نسبت به سیگار	۱۰	۵۲	۳۱.۶۸	۶.۹۴۳
نگرش کلی نسبت به مصرف سیگار	۳۰	۱۳۶	۸۲.۳۲	۱۵.۵۸۷

در بخش توصیفی، نتایج مربوط به متغیرهای پژوهش نشان داد که جهت‌گیری اطلاعاتی با میانگین ۳۶.۱۹ و انحراف معیار ۶.۶۱۹ جهت‌گیری هنجاری با میانگین ۲۸.۲۵ و انحراف معیار ۵.۲۵۱ در سطح نسبتاً بالایی قرار دارند، که بیانگر تمایل نوجوانان به سبک‌های هویتی مبتنی بر اطلاعات و ارزش‌های اجتماعی است. میانگین متغیر سردرگمی-اجتنابی نیز برابر با ۲۵.۰۵ و انحراف معیار آن ۶.۵۵۹ گزارش شد که می‌تواند نشان‌دهنده وجود سطح متوسطی از سردرگمی در فرایند هویت‌یابی نوجوانان باشد. میانگین تعهد ۳۳.۳۰ با انحراف معیار ۵.۴۹۵ نیز بیانگر سطح قابل قبولی از تعهد هویتی در این گروه سنی است. در زمینه نگرش نسبت به مصرف سیگار، میانگین مؤلفه شناختی ۲۱.۶۷، مؤلفه عاطفی ۲۸.۹۷ و مؤلفه رفتاری ۳۱.۶۸ به دست آمد که در مجموع منجر به میانگین کلی ۸۲.۳۲ برای نگرش نسبت به مصرف سیگار شد، با انحراف معیار نسبتاً بالای ۱۵.۵۸۷ که نشان‌دهنده تنوع نگرش‌ها در میان نوجوانان نسبت به این موضوع است.

پیش از انجام تحلیل رگرسیون، مفروضه‌های آماری مورد بررسی قرار گرفت تا از صحت و اعتبار نتایج اطمینان حاصل شود. برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها، از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که نتایج نشان داد مقادیر به دست آمده در سطح معناداری بالاتر از ۰.۰۵ قرار دارند، بنابراین نرمال بودن داده‌ها تأیید شد. همچنین برای بررسی هم‌خطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین، مقادیر آماره‌های تولرانس و عامل تورم واریانس (VIF) مورد بررسی قرار گرفت که مقادیر تولرانس بیشتر از ۰.۱ و VIF کمتر از ۱۰ بودند، بنابراین مسئله هم‌خطی وجود نداشت. استقلال خطاها نیز با استفاده از آزمون دوربین-واتسون بررسی شد که مقدار آن بین ۱.۵ تا ۲.۵ قرار

دوره اول، شماره سوم

داشت و این امر نشان‌دهنده استقلال مناسب باقیمانده‌ها بود. در نهایت، نمودار پراکندگی باقیمانده‌ها نشان داد که فرض همگنی واریانس نیز رعایت شده و پراکندگی نسبتاً یکنواختی در سطح مقادیر پیش‌بین دیده شد. بر این اساس،

جدول ۲. آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین نگرش نسبت به مصرف سیگار و سبک‌های هویتی

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵
۱. نگرش نسبت به مصرف سیگار	۱				
۲. جهت‌گیری اطلاعاتی	۰.۲۲۷**	۱			
۳. جهت‌گیری هنجاری	۰.۱۸۷**	۰.۰۲۱	۱		
۴. سردرگمی/اجتنابی	۰.۱۹۷**	۰.۲۵۹**	۰.۲۱۷**	۱	
۵. تعهد	۰.۱۹۱**	۰.۰۴۴	۰.۲۶۸**	۰.۰۴۳	۱

**p<۰.۰۱

نتایج جدول ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که میان نگرش نسبت به مصرف سیگار و برخی سبک‌های هویتی رابطه معناداری وجود دارد. به‌طور خاص، بین نگرش نسبت به مصرف سیگار و جهت‌گیری اطلاعاتی همبستگی منفی و معنادار برابر با -۰.۲۲۷ وجود دارد که بیانگر آن است که نوجوانانی با سبک هویتی اطلاعاتی، نگرش منفی‌تری نسبت به مصرف سیگار دارند. همچنین بین نگرش نسبت به مصرف سیگار و جهت‌گیری هنجاری نیز همبستگی منفی و معنادار برابر با -۰.۱۸۷ مشاهده شد که نشان می‌دهد گرایش به رعایت هنجارها نیز با نگرش منفی به مصرف سیگار همراه است. در مقابل، سبک هویتی سردرگم/اجتنابی با نگرش نسبت به مصرف سیگار رابطه مثبت و معنادار به میزان ۰.۱۹۷ دارد که حاکی از آن است که نوجوانان دارای این سبک هویتی نگرش مثبت‌تری به سیگار دارند. همچنین بین نگرش نسبت به مصرف سیگار و مؤلفه تعهد نیز همبستگی منفی و معنادار -۰.۱۹۱ به‌دست آمد که نشان می‌دهد تعهد هویتی بالاتر با نگرش منفی‌تر به مصرف سیگار همراه است. این یافته‌ها در مجموع نشان می‌دهند که سبک‌های هویتی می‌توانند به‌طور معناداری نگرش نوجوانان نسبت به مصرف سیگار را تحت تأثیر قرار دهند.

جدول ۳. خلاصه مدل رگرسیون بر اساس متغیرها

متغیر	ضریب همبستگی چندگانه (R)	ضریب تبیین (R ²)	R ² تعدیل شده	خطای معیار برآورد (S.E.)
نگرش نسبت به مصرف سیگار	۰.۳۴۸	۰.۱۲۱	۰.۱۱۱	۱۴.۶۹۳

نتایج جدول فوق نشان داد که ضریب همبستگی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین و نگرش به مصرف سیگار برابر با ۰.۳۴۸ است که بیانگر وجود رابطه مثبت بین آن‌هاست. همچنین ضریب تبیین برابر با ۰.۱۲۱ به دست آمده که نشان می‌دهد حدود ۱۲ درصد از واریانس نگرش نسبت به مصرف سیگار (ANOVA) اجرا شد که نتایج آن در جدول زیر آمده است:

جدول ۴. نتایج تحلیل واریانس مدل رگرسیون برای پیش‌بینی نگرش نسبت به مصرف سیگار

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری (sig)
رگرسیون	۱۱۱۲۵.۶۸۲	۴	۲۷۸۱.۴۲۱	۱۲.۸۸۴	۰.۰۰۰
باقی مانده	۸۰۹۵۵.۴۰۷	۳۷۵	۲۱۵.۸۸۱		
کل	۹۲۰۸۱.۰۸۹	۳۷۹			

همان گونه که در جدول مشاهده می شود، مقدار آماره F برابر با ۱۲.۸۸۴ و در ادامه، برای بررسی سهم هر یک از متغیرهای پیش بین در معادله سطح معناداری کمتر از ۰.۰۰۱ است که نشان دهنده معنادار بودن مدل رگرسیون در پیش بینی نگرش نسبت به مصرف سیگار است. این نتایج تأیید می کند که ترکیب متغیرهای سبک هویتی توان پیش بینی معناداری در مورد نگرش نسبت به مصرف سیگار دارد.

جدول ۵. ضرایب رگرسیونی و نتایج آزمون t برای متغیرهای پیش بین در مدل کلی

متغیر	ضرایب استاندارد نشده (B)	خطای استاندارد (Std. Error)	ضرایب استاندارد شده (Beta)	مقدار t	سطح معناداری (Sig)
مقدار ثابت	۱۱۸.۰۰۶	۸.۵۹۱		۱۳.۷۳۶	۰.۰۰۰
جهت گیری اطلاعاتی	-۰.۴۷۸	۰.۱۱۸	-۰.۲۰۳	-۴.۰۴۲	۰.۰۰۰
جهت گیری هنجاری	-۰.۳۳۹	۰.۱۵۳	-۰.۱۱۴	-۲.۲۱۷	۰.۰۲۷
سردرگمی/اجتنابی	۰.۲۶۷	۰.۱۲۲	۰.۱۱۲	۲.۱۸۶	۰.۰۲۹
تعهد	-۰.۴۶۶	۰.۱۴۳	-۰.۱۶۴	-۳.۲۶۴	۰.۰۰۱

مطابق نتایج جدول، متغیر جهت گیری اطلاعاتی با ضریب منفی ۰.۴۷۸ و مقدار t برابر با -۴.۰۴۲، تأثیر منفی و معناداری بر نگرش نسبت به مصرف سیگار دارد. همچنین جهت گیری هنجاری با ضریب -۰.۳۳۹ و مقدار t برابر با -۲.۲۱۷ تأثیر منفی معناداری را نشان می دهد. در مقابل، متغیر سردرگمی/اجتنابی با ضریب مثبت ۰.۲۶۷ و t معادل ۲.۱۸۶ تأثیر مثبت معناداری دارد. در نهایت، متغیر تعهد نیز با ضریب منفی ۰.۴۶۶ و مقدار t برابر با -۳.۲۶۴ تأثیر منفی معناداری بر نگرش نسبت به مصرف سیگار دارد. به طور کلی این یافته ها حاکی از آن اند که سبک های هویتی می توانند به طور معناداری نگرش نوجوانان ۱۳ تا ۱۹ سال نسبت به مصرف سیگار را پیش بینی کنند.

بحث و نتیجه گیری

نتایج حاصل از تحلیل های آماری این پژوهش نشان داد که سبک های هویتی نقش معناداری در پیش بینی نگرش نوجوانان نسبت به مصرف سیگار دارند. یافته ها حاکی از آن بود که سبک های هویتی اطلاعاتی، هنجاری و تعهد به صورت معنادار و منفی، و سبک سردرگم/اجتنابی به صورت معنادار و مثبت، نگرش نوجوانان را نسبت به مصرف سیگار تحت تأثیر قرار می دهند. به طور مشخص، نوجوانانی که از سبک اطلاعاتی برخوردار بودند، نگرش منفی تری نسبت به مصرف سیگار داشتند. این نتیجه با تئوری های رشد هویتی هم راستا است، زیرا سبک اطلاعاتی با تحلیل نقادانه، جست و جوی فعالانه اطلاعات و

تصمیم گیری بر مبنای ارزش های درونی مرتبط است (Park & An, 2024).

همچنین، یافته‌ها نشان دادند که مؤلفه تعهد در سبک هویتی با نگرش منفی نسبت به سیگار همبسته بود. تعهد به معنای پایبندی به ارزش‌ها و اهداف انتخاب‌شده و ثبات در تصمیم‌گیری است. نوجوانانی که دارای سطوح بالایی از تعهد هستند، در برابر تأثیرات منفی محیطی از جمله تبلیغات، فشار گروه همسال و عوامل زمینه‌ساز مصرف سیگار مقاومت بیشتری دارند (Karimy et al., 2013; Owotomo & Maslowsky, 2021). این یافته‌ها تأیید می‌کنند که وجود هویت پایدار و هدف‌مند در نوجوانی می‌تواند به عنوان یک عامل محافظتی مؤثر در برابر مصرف سیگار عمل کند.

همچنین می‌توان اشاره کرد که نقش عوامل بیرونی نظیر تبلیغات دخانیاتی، دسترسی آسان به سیگار، و تعامل با دوستان سیگاری در شکل‌دهی نگرش‌های مثبت به سیگار در نوجوانان با سبک‌های هویتی ناپایدار، تشدید می‌شود (Apriliyani et al., 2020; Luputa et al., 2024; Nurcahyani et al., 2019). نوجوانانی که فاقد ساختار هویتی یکپارچه هستند، بیشتر تحت تأثیر عوامل بیرونی قرار گرفته و توانایی کمتری برای تحلیل انتقادی این پیام‌ها دارند. به خصوص در مطالعه‌ای که در میان نوجوانان زامبیایی انجام شد، نشان داده شد که دسترسی و قیمت پایین سیگار مستقیماً با افزایش مصرف آن رابطه دارد (Luputa et al., 2024).

از سوی دیگر، شواهد کیفی نیز یافته‌های حاضر را تأیید می‌کنند. در پژوهشی کیفی مشخص شد که نوجوانان دارای دیدگاه‌های منفی نسبت به سیاست‌های محدودکننده نیکوتین، اغلب از سبک‌های هویتی سردرگم یا فاقد تعهد برخوردار بودند و همین مسئله آنان را نسبت به خطرات مصرف سیگار بی‌تفاوت کرده بود (Reed et al., 2024). در مقابل، نوجوانانی که سبک اطلاعاتی داشتند، سیاست‌های بهداشتی مرتبط با کنترل سیگار را بهتر درک کرده و از آن استقبال می‌کردند. به علاوه، تأثیر سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه و ارتباط حمایتی با والدین در شکل‌گیری سبک هویتی مقاوم نیز در

(Reed et al., 2024). نوجوانانی که دارای سبک اطلاعاتی هستند، معمولاً در برابر فشارهای محیطی مانند تبلیغات و تأثیر همسالان مقاومت بیشتری از خود نشان می‌دهند و اطلاعات دقیق‌تری از خطرات مصرف سیگار دارند (Abdollahi & Talib, 2014; Yan et al., 2014).

از سوی دیگر، سبک هنجاری نیز با نگرش منفی نسبت به سیگار همراه بود. این سبک معمولاً با پیروی از ارزش‌ها و انتظارات والدین، معلمان و نهادهای اجتماعی همراه است. نوجوانانی که از سبک هنجاری تبعیت می‌کنند، تمایل بیشتری به رعایت قواعد اجتماعی و پرهیز از رفتارهای ناهنجار مانند مصرف سیگار دارند (Harma et al., 2023; Meyer et al., 2024). این نتیجه با پژوهش‌هایی که تأثیر سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه و نظارت والدین را در پیشگیری از رفتارهای پرخطر نوجوانان نشان داده‌اند، هماهنگ است (Lakshmi et al., 2023; Ling et al., 2021).

در مقابل، سبک سردرگم/اجتنابی با نگرش مثبت‌تر نسبت به سیگار همبسته بود. این سبک بیانگر فقدان انسجام در ساختار هویتی، عدم تصمیم‌گیری روشن و گرایش به اجتناب از تعارضات هویتی است. نوجوانانی که به این سبک متکی هستند، بیشتر در معرض پذیرش نگرش‌های مثبت نسبت به مصرف سیگار و در نتیجه احتمال مصرف واقعی آن قرار دارند (Asfuroğlu et al., 2019; Putri et al., 2021). این گروه اغلب فاقد راهبردهای مقابله‌ای مؤثر بوده و برای مقابله با فشار همسالان یا احساسات منفی مانند استرس و اضطراب، به رفتارهای پرخطر مانند سیگار کشیدن روی می‌آورند (Bilsky et al., 2019; Nakhoul et al., 2020). یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعاتی که اثر ضعف هویت‌یابی و بی‌ثباتی روانی در مصرف سیگار نوجوانان را برجسته کرده‌اند، تطابق دارد (Aronson & Bergh, 2019; Stanley & Pitts, 2018).

پژوهش‌های پیشین مورد تأکید قرار گرفته است (Ling et al., 2021; Meyer et al., 2024).

از منظر اجتماعی-فرهنگی، یافته‌های این مطالعه با تحلیل‌های نظریه‌های فشار و یادگیری اجتماعی نیز هم‌راستا هستند. نظریه یادگیری اجتماعی بر نقش مشاهده‌گری و تقویت اجتماعی در شکل‌گیری رفتارها تأکید دارد. از این منظر، نوجوانانی که در محیط‌هایی رشد می‌کنند که مصرف سیگار عادی‌سازی شده، یا والدین و دوستان سیگاری دارند، بیشتر در معرض تقلید از این رفتارها هستند، مگر آنکه سبک هویتی پایدار و مقاوم در آنان شکل گرفته باشد (Aminah et al., 2024; Özbay et al., 2024). همچنین، نظریه فشار اجتماعی بر اثرات فشار گروهی در دوران نوجوانی تأکید دارد؛ فشاری که تنها در صورتی مهار می‌شود که نوجوان از سبک‌های هویتی فعال و دارای تعهد بهره‌بردار (Ahn & Lee, 2021; Havizoh et al., 2022). بر پایه شواهد موجود، به‌نظر می‌رسد که آموزش و مداخلات روان‌شناختی مبتنی بر تقویت سبک‌های هویتی مقاوم، می‌تواند ابزار مؤثری در کاهش نگرش مثبت به سیگار در نوجوانان باشند. برنامه‌های آموزش مهارت‌های زندگی، تحلیل پیام‌های رسانه‌ای، ایجاد توانایی تصمیم‌گیری مستقل و تقویت خودکارآمدی، از جمله راهکارهایی هستند که با استناد به پژوهش‌های پیشین، می‌توانند در جهت کاهش شیوع مصرف سیگار در این گروه سنی مؤثر واقع شوند (Nurcahyani et al., 2019; Putri et al., 2021).

یکی از محدودیت‌های این پژوهش، استفاده از روش پیمایشی و ابزار خودگزارشی بود که ممکن است منجر به سوگیری پاسخ‌دهی یا ارائه پاسخ‌های اجتماعی‌پسند شود. علاوه بر آن، ماهیت مقطعی پژوهش مانع از تبیین علی روابط بین متغیرها می‌شود. همچنین، تمرکز پژوهش بر نوجوانان یک منطقه جغرافیایی خاص (منطقه ۱۹ تهران) ممکن است تعمیم‌پذیری نتایج را به سایر مناطق کشور با تفاوت‌های فرهنگی و اقتصادی محدود سازد. از

سوی دیگر، متغیرهای فرهنگی، خانوادگی، اقتصادی و فردی زیادی ممکن است در مصرف سیگار نقش داشته باشند که در این پژوهش لحاظ نشده‌اند. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده از روش‌های ترکیبی (کیفی و کمی) برای تحلیل عمیق‌تر سبک‌های هویتی و دلایل تمایل به مصرف سیگار استفاده شود. همچنین بررسی طولی متغیرها می‌تواند به درک بهتر فرایندهای تغییر در نگرش‌ها و رفتارها در طول زمان کمک کند. پژوهش‌های آتی می‌توانند نقش متغیرهای میانجی همچون خودکارآمدی، فشار همسالان و حمایت والدین را در رابطه بین سبک‌های هویتی و مصرف سیگار بررسی کنند. همچنین، مقایسه این روابط در بافت‌های فرهنگی و اجتماعی مختلف، و در بین نوجوانان دختر و پسر به‌صورت مجزا نیز می‌تواند نتایج مفیدی به‌همراه داشته باشد.

بر اساس یافته‌های این پژوهش، طراحی برنامه‌های آموزشی در مدارس برای ارتقای سبک‌های هویتی مقاوم و تقویت تصمیم‌گیری مستقل در نوجوانان ضروری به‌نظر می‌رسد. همچنین، افزایش آگاهی والدین و معلمان نسبت به نقش خود در شکل‌دهی سبک‌های هویتی و نگرش‌های سلامت‌محور نوجوانان می‌تواند تأثیر مثبتی در پیشگیری از مصرف سیگار داشته باشد. تدوین برنامه‌های مشاوره‌ای فردی و گروهی در مدارس، آموزش مهارت‌های مقابله با فشار همسالان، و محدودسازی تبلیغات دخانیاتی از جمله اقداماتی است که می‌تواند در سطح سیاست‌گذاری و آموزش رسمی مورد توجه قرار گیرد.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

در انجام اين پژوهش تمامي موازين و اصول اخلاقي رعايت گرديده است.

مشاركت نويسندگان

اين مقاله مستخرج از رساله دکتری است. در نگارش اين مقاله تمامي

نويسندگان نقش يکساني ايفا کردند.

تشكر و قدرداني

از تمامي کساني که در طی مراحل اين پژوهش به حاضر ياری رساندند

تشكر و قدرداني می‌گردد.

References

- (HBS 2018). *European journal of public health*, 29(Supplement_4).
<https://doi.org/10.1093/eurpub/ckz186.144>
- Harma, A., Hardi, H., & Latief, M. (2023). The Relationship of Self-Control and Authoritative Parenting Patterns With Smoking Behavior in Vocational Adolescents in Gowa Regency. *Gema Wiralodra*, 14(3), 1600-1610.
<https://doi.org/10.31943/gw.v15i1.574>
- Havizoh, H., Widyatuti, W., & Mulyono, S. (2022). Implications of Video Game-Based Education for Adolescents' Smoking Knowledge and Perceptions. *Sri Lanka Journal of Child Health*, 51(1), 62. <https://doi.org/10.4038/sljch.v51i1.9997>
- Karimy, M., Niknami, S., Heidarnia, A. R., Hajizadeh, I., & Montazeri, A. (2013). Prevalence and Determinants of Male Adolescents' Smoking in Iran: An Explanation Based on the Theory of Planned Behavior. *Iranian Red Crescent Medical Journal*, 15(3), 187-193. <https://doi.org/10.5812/ircmj.3378>
- Lakshmi, N. T., Dasanayake, C. D. K., & Silva, B. S. S. D. (2023). The Most Influencing Factors for Cigarette Smoking Among Adolescents: a Systematic Review. 438-446.
<https://doi.org/10.54389/wrxq6558>
- Ling, H., Yan, Y., Fu, E., Zhu, A., Zhang, J., & Yuan, S. (2021). Parenting Styles as a Moderator of the Association Between Pubertal Timing and Chinese Adolescents' Smoking Behavior. *International journal of environmental research and public health*, 18(17), 8903.
<https://doi.org/10.3390/ijerph18178903>
- Luputa, C., Ng'ambi, W., & Zyambo, C. (2024). Cigarette Availability and Affordability Among School-Going Adolescent Smokers in Zambia: Results From the 2011 Global Youth Tobacco Survey. *International Journal of Noncommunicable Diseases*, 9(3), 126-133.
https://doi.org/10.4103/jncd.jncd_49_24
- Meyer, Z., Unger, J. B., & Zheng, Y. (2024). Gene-environment Transactions Between Peer Cigarette Use, Parental Supervision, and Chinese Adolescent Cigarette Smoking Initiation. *Journal of adolescence*, 96(5), 1034-1047.
<https://doi.org/10.1002/jad.12314>
- Nakhoul, L., Obeid, S., Sacre, H., Haddad, C., Soufia, M., Hallit, R., Akel, M., Salameh, P., & Hallit, S. (2020). Attachment Style and Addictions (Alcohol, Cigarette, Waterpipe and Internet) Among Lebanese Adolescents: A National Study. *BMC psychology*, 8(1). <https://doi.org/10.1186/s40359-020-00404-6>
- Nurcahyani, E. W., Kresyca, F., Indriyani, N. S., & Nurchandra, F. (2019). The Impact of Cigarette Advertisements on Adolescents : a Literature Review. *Jurnal Ilmu Kesehatan Masyarakat*, 10(2), 74-82.
<https://doi.org/10.26553/jikm.2019.10.2.74-82>
- Owotomo, O., & Maslowsky, J. (2021). Adolescent E-Cigarette Users at Highest Risk of Cigarette Smoking Intention. *American Journal of Health Behavior*, 45(4), 711-722.
<https://doi.org/10.5993/ajhb.45.4.10>
- Özbay, Ö., Akbaş, Ö. Z., & Köktürk, G. V. (2024). Tests of Social Bonding, Differential Association/Social Learning, Strain Theories, and Cigarette Use Among Adolescents in Türkiye. *Journal of Drug Issues*.
<https://doi.org/10.1177/00220426241234816>
- Park, M.-H., & An, B. (2024). Comparison of the Predictors of Smoking Cessation Plans Between Adolescent Conventional Cigarette Smokers and E-Cigarette Smokers Using the
- Abdollahi, A., & Talib, M. A. (2014). Hardiness and Problem-Solving Skills as Preventive Factors Against Smoking Among Adolescents. *Asian Social Science*, 10(8).
<https://doi.org/10.5539/ass.v10n8p165>
- Ahn, E., & Lee, J.-H. (2021). Impact of Conventional and Electronic Cigarette Use on the Adolescents' Experience of Periodontal Disease Symptoms. *Journal of Dental Hygiene Science*, 21(3), 133-139. <https://doi.org/10.17135/jdhs.2021.21.3.133>
- Aminah, A., Allenidekania, A., & Maria, R. (2024). Efektifitas Edukasi Rokok Elektrik Dalam Menurunkan Kejadian Kanker Paru Pada Kelompok Remaja. *Journal of Telenursing (Joting)*, 6(1), 848-856. <https://doi.org/10.31539/joting.v6i1.9411>
- Apriliyani, F. B., Kristiyanto, A., & Murti, B. (2020). A Meta Anaysis on the Association Between Family Behavior of Smoking and Smoking Behavior in Adolescents.
<https://doi.org/10.26911/the7thicph.02.48>
- Aronson, O., & Bergh, D. (2019). Smoking Motivation in the Face of Stigmatization: A Bourdieusian Analysis of Impressions. *Stigma and Health*, 4(1), 30-37.
<https://doi.org/10.1037/sah0000118>
- Asfuroğlu, P., Araslı-Yılmaz, A., & Aycan, Z. (2019). Cigarette Smoking in Adolescents With Type 1 Diabetes Mellitus and Congenital Adrenal Hyperplasia. *The Turkish Journal of Pediatrics*, 61(2), 236-243.
<https://doi.org/10.24953/turkjp.2019.02.012>
- Bilsky, S. A., Cloutier, R. M., Guillot, C. R., Bynion, T. M., & Lewis, S. F. (2019). Relations Between Parental Distress Intolerance, Adolescent Motives for Cigarette Use, and Adolescent Cigarette Smoking Levels. *Substance Use & Misuse*, 54(13), 2207-2217.
<https://doi.org/10.1080/10826084.2019.1638937>
- Dujeu, M., Lebacqz, T., Pedroni, C., Desnoux, V., Holmberg, E., Moreau, N., & Castetbon, K. (2019). Sequence of Cigarette and E-Cigarette Initiations and Daily Smoking in Adolescents

- Transtheoretical Model. *Children*, 11(5), 598.
<https://doi.org/10.3390/children11050598>
- Pirzadeh, S., & Parsakia, K. (2023). A Comparative Study of Family Structure (Cohesion and Flexibility) and Functioning in People with and without Drug Abuse. *International Journal of Body, Mind & Culture*, 10(1), 82-89.
<https://doi.org/10.22122/ijbmc.v10i1.278>
- Putri, A. M., Khotimah, C., Sihombing, S. H. C., Abigail, T., & Pristya, T. Y. (2021). Literature Review: Pengaruh Iklan Rokok Terhadap Perilaku Merokok Pada Remaja Pria. *Health Publica*, 2(02), 117-125.
<https://doi.org/10.47007/hp.v2i02.4480>
- Reed, G. L., Colby, S. M., DiLorenzo, J., Totten, J., Tidey, J. W., & Cassidy, R. N. (2024). Reactions to a Nicotine Reduction Policy Among Adolescents Who Smoke: A Qualitative Study. *Nicotine & Tobacco Research*, 26(12), 1692-1699.
<https://doi.org/10.1093/ntr/ntae153>
- Stanley, S. J., & Pitts, M. J. (2018). "I'm Scared of the Disappointment": Young Adult Smokers' Relational Identity Gaps and Management Strategies as Sites of Communication Intervention. *Health Communication*, 34(8), 904-911.
<https://doi.org/10.1080/10410236.2018.1440507>
- Yan, Y., Jacques-Tiura, A. J., Chen, X., Xie, N., Chen, J., Yang, N., Gong, J., & MacDonell, K. (2014). Application of the Protection Motivation Theory in Predicting Cigarette Smoking Among Adolescents in China. *Addictive behaviors*, 39(1), 181-188. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2013.09.027>